

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Honorowy Patronat
Rzecznik Praw Obywatelskich
Janusz Kochanowski

spotkanie robocze

**V. Zespołu ds. Przeciwdziałania Ubóstwu
i Wykluczeniu Osób Niepełnosprawnych**

pod kierunkiem Piotra Pawłowskiego
prezesa Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji

konsultacja naukowa: prof. dr hab. Barbara Gąciarz

w zakresie przygotowania

Obywatelskiej Strategii Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym

z okazji 2010 Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem

26 marca 2010 roku g. 11.00 - 16.00

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa, Al. Solidarności 77

Propozycja programu

Moderator: Piotr Pawłowski, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

Powitanie i wprowadzenie

Ewa Wrońska, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Ruch przeciw Bezradności Społecznej, Program Walki z Ubóstwem

Koncepcja opracowania Narodowej Strategii Walki z Ubóstwem w 2010 Europejskim Roku Walki z Ubóstwem

Prof. dr hab. Julian Auleytner, Rektor WSP TWP w Warszawie, Prezes Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej, Doradca RPO ds. Walki z Ubóstwem

„Burza mózgów” czyli Konferencja naukowa pn. „Usługi społeczne dla osób niepełnosprawnych”, 17 – 18 marca 2010, Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP, Warszawa
Dr Jerzy Mikulski, dr Joanna Plak, WSP TWP Warszawa

Warszawski Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych

Irena Chmiel, Jan Ponulak, Biuro Polityki Społecznej, Urząd m.st. Warszawy

Biografie zawodowe młodych niepełnosprawnych – dysfunkcje instytucjonalnego wsparcia

Dr Ewa Giermanowska, Uniwersytet Warszawski

O czym powinniśmy pamiętać przygotowując Strategię w zakresie osób niepełnosprawnych? Podstawowe informacje dotyczące sytuacji społeczno - ekonomicznej osób niepełnosprawnych

Anna Bieńkuńska – Szukielojć, GUS, Departament Warunków Życia

Wskazania do Strategii Zespołu Ekspertów ds. Osób Niepełnosprawnych przy Rzeczniku Praw Obywatelskich

Piotr Pawłowski, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji

Dyskusja

13.00 – 13.30 Przerwa na lunch

13.30 – 16.00 Sesja robocza:

Opracowanie Strategii Walki z Ubóstwem

Debata strategiczna z udziałem:

Małgorzaty Bal - Stowarzyszenie „Po Pierwsze Rodzina”; **Małgorzaty Bezubik** - Polski Związek Głuchych, **Elżbiety Bugajskiej - Skóry** - WRZOS; **Jadwigi Bławat** - Referat ds. Osób Niepełnosprawnych, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego; **Ireny Chmiel** - Biuro Polityki Społecznej, Urząd m.st. Warszawy; **Małgorzaty Domagały** - Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, Kraków; **Dr Ewy Giermanowskiej** - Uniwersytet Warszawski; **Krzysztofa Kaperczaka** - Grupa Robocza „Widziane z Chodnika”, Instytut Badawczy Dróg i Mostów; **Teresy Kosiarek** -

Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa; **Jolanty Kramarz** - Fundacja „Vis Maior”, Warszawa; **Marcina Krzosa** - Koalicja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością; **Lidii Lewandowskiej** - Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Blisko dziecka” w Żychlinie; **Katarzyny Mamony - Petryki** - Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji; **Piotra Nowińskiego** - Ogólnopolskie Stowarzyszenie Rodzin Osób Niepełnosprawnych „Razem Możemy Więcej”, Kędzierzyn-Koźle; **Iwony Pietraszkiewicz** - Stowarzyszenie „Tacy Sami”, Warsztat Terapii Zajęciowej, Elbląg; **Jana Ponulaka** - Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych, Biuro Polityki Społecznej, Urząd m.st. Warszawy; **Urszuli Radziszewskiej** - Towarzystwo Dobroczyńności w Kielcach; **Anny Strumińskiej** - Fundacja Hipoterapia, Warszawa; **Scholastyki Śniegowskiej** - Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego; **Adama Tucholskiego** - Integrujące Stowarzyszenie „Jeden Świat” im. Zbigniewa Religi w Białymstoku; **Zbigniewa Wasiaka** - Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych; **Alicji Wejner** - Związek Powiatów Polskich; **Liliany Zaremby** - Pracownia Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych, Ośrodek Rozwoju Edukacji; **Grażyny Zdunkiewicz** - Fundacja Krzewienia Kultury Artystycznej Osób Niepełnosprawnych, Warszawa

Proponowane tematy do dyskusji
z sugestią układu w załączonej tabeli:

- 1. Zagrożenie osób niepełnosprawnych na rynku pracy**
  - Lokalne banki pomysłów na firmę
  - szanse podnoszenia kwalifikacji
  - Ile osób N. prowadzi działalność gospodarczą, ile otwiera, ile kontynuuje
  - Jaki stanowią % zatrudnionych
  - Ile czeka na nie miejsc pracy
- 2. Dostęp do edukacji**
  - szanse podnoszenia kwalifikacji
- 3. Pieniężne świadczenia społeczne**
  - Powody pozostania na rencie
  - konieczne zmiany polskiego systemu rent
  - Renta a minimum socjalne
- 4. Ochrona zdrowia**
- 5. Rodzina**
  - Obowiązki rodziny wobec osób N. i osób N. wobec rodziny
- 6. Sytuacja mieszkaniowa**
  - Problemy mieszkaniowe
- 7. Przemoc / poczucie bezpieczeństwa**
- 8. Środowisko zamieszkania**
  - Bariery architektoniczne
  - np. dostosowanie cel więziennych dla osób niepełnosprawnych

9. Uczestnictwo w sferze publicznej i aktywność obywatelska

- Rozwijanie pasji i zainteresowań, edukacja, realizacja marzeń,
- Wolontariat i grupy samopomocowe
- Zaangażowanie obywatelskie i polityczne, tworzenie prawa miejscowego i krajowego
- Przynależność do organizacji obywatelskich
- Aktywność obywatelska – udział w wyborach ON w porównaniu europejskim
- Domaganie się szacunku i praw – wizerunek osób N.),
- Świadomość liczenia się społeczeństwa z dysfunkcjami – cierpliwość, życzliwość itd.
- zmiana wartości postrzegania niepełnosprawności przez społeczeństwo

10. Zagrożenia praw na rynku dóbr i usług konsumpcyjnych

- Kredyty, banki

Proponowane cele i sposoby realizacji

z sugestią układu w załączonej tabeli:

- a) Stan obecny, co wiemy?
- b) Jak chcemy, żeby było?
- c) Co zrobić, jakie działania, jakie wsparcie?
- d) Jak to zrobić?
- e) Kto może, kto powinien to zrobić?
  - Samorząd lokalny
  - Powiat
  - Województwo – region
  - Państwo
  - Inne
- f) W jakim czasie?
  - Natychmiast
  - 2 lata
  - 5 lat
- g) Jakimi byłyby koszty?
- h) Sugestie pozyskania środków
- i) Wskaźniki
  - obecne
  - przyszłe
- j) Jak będziemy to monitorować?